

NARODNA STRAŽA

UREDNIŠTVO I UPRAVA: „NARODNA STRAŽA“
ŠIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. — NE-
BILJEGOVANA SE PISMA NE PRIMAJU.IZLAZI SVAKE SRIJEDE
POJEDINI BROJ Kr. 6.PRETPLATA „NARODNE STRAŽE“ IZNOSI GO-
DIŠNJE Kr. 200. — ZA INOZEMSTVO Kr. 400.
OGLASI PO CIJENIKU.

Br. 12.

Šibenik, 31. ožujka 1923.

God. III.

USKRS.

Prodirjevši kroz golemu tugu i bol Velikoga Petka iz radosnoga središta Hosannâ Cvjetne Nedjelje ozvanja se, okupan u svijetlu i poprskan mlazovima sunca, veliki i svećani: Alleluja!

U dugom, nepreglednome nižu struji ova pjesma Uskrsnuća kroz teško ozračje vijekova i slaže se, kao blag melem, na grudi naše danas.

Jedna apodiktička sreća, koja ne traži oslonca o taštom uspjehu momenta, nehotice nas ispunja. Isprepletena zvonima uskrsne slave. Zasjejena barjakom Onoga, koji se digao.

Danas bi naime ovo evanđelje mira i pobjede trebalo da govori glasnije nego ikada. Danas, kad se izbavljenje, spas traži odatsvuda osim otkud može da dođe. Tako se škrto pouzda u Onoga, koji odvaljuje kamen!

Jasno je, da je naš vijek po šarolikosti svog sastava i po mnoštvu svojih tekovina i njihovih mogućnosti u geometrijskom razmjeru odmaknuo od svojih predšasnika. Nema sumnje, da su danas u glavama potrebe, koje pred pedeset godina nijesu dolazile ni kao problemi. I zato se često pojavljuje zahtjev na oslobođenje današnjih dana od vrednota, kojima se pomagala i spašavala prošlost. I preko toga zahtjeva neko isključivo upućivanje na vrela spasa, nadomjeske neopprobane vrijednosti. Odatle ono skretanje baza sa širokih, iskustvom vijekova motiviranih zasada superiornog auktoriteta, na, vlastitim strojevima uzorano, polje „napretka“. Jedno izdizanje zastave, kojoj je geslo u njenoj boji namjesto u plemenitosti krvi, što je za nju prolivena. Ukratko: od Providnosti i čuda ljubavi sastavljene složenice Bog-Čovjek odbacivanje prve pole na račun one druge. I samo na njenu štetu?

Tko je, koji ne osjeća, barem u kutiću duše, iskru ovoga uskrsnog svijetla! I koji ne slući, da je ta iskra samo dolutala u njegovu dušu, jer je daleko od vatre, njezina izvora! Koji ne slući, da je križ ona dragocjena prizma, na koju se lome sve zrake uskrsnuća, te da taj križ znači u privatnom

životu ispunjavanje malih kao preduvjet za vršenje velikih dužnosti, a u javnom životu: ići za tihim, ali vjernim, glasom savjesti i ne slušati sirenskoga i zamamljivog pijeva demagogije.

No: „Nil novi sub sole“. Oblici su novi, ali čovjek je pokazao svoju pravu boju još u prvo doba svoga razvoja. Kompas njegovih strasti daje se protegnuti do dane mogućnosti. Tim je krugom zatvorena povijest. Jedan, koji dolazi i veli: „Dodite k meni, koji ste opterećeni!“, umire kao pravednik i pobjeđuje svijet i njegove strasti. Taj je izvan kruga, vanvremeni i za sva vremena. I općenito uporabiv: u rješavanju svake pojedinačne i skupne, svake civilne i javnopravne krize.

No u sveopćoj je neodređenosti i dizorijentaciji i sveopća nemoć. Jahve je Staroga Zavjeta puštao odmetnike, da lutaju i prokukaju nad samim sobom: „Lingua mea adhaesit faucibus meis: et in pulverem mortis deduxisti me (Prilijepio mi se jezik u čeljusti: i ti mene izvede u

prah smrti)!“ Neka bi uvidjeli i utekli se svijetlu! I revolucije-preokreti milosti događahu se blago i bez krvi, dok nije nastupila nadčovječna revolucija križa, za kojom je već treći dan došlo uskrsnuće nad uskrsnućima.

I svaki pojedinac dobre volje postaje dionikom toga sretnog događaja! I sjeme bola rada u njegovoj duši dobar plod! Ni cjeline i skupine pojedinaca, društva i narodi, nijesu isključeni. Pače oni trebaju više nego ikada nadnaravnoga zahvata. Moraju izgrađivati zgradu na čvrstom temelju, koji je Uskrsnući! Izgrađivati!...

Barometar moralne i političke atmosfere pokazuje minus u pogledu ovoga skretanja k izvorima, koji nijesu izpraznost fraza, što odjekuju, već vode, koje neuspjeh u vremenu ne presušuje.

Dani u crkvenoj godini kršćanstva, kao što je Uskrs, apeluju svojim veličanstvom na savjest pojedinca i naroda. Takav jedan dan pozivlje sva zvana, da slave s njegovima, pozivlje sve zastave, da zalepršaju s njegovima.

Kako slave danas zvana i lepršaju zastave ovoga svijeta?

Za Euharistijski kongres.

Dtvena je bila pojava lani u vječnome gradu Rimu, kad su na poziv najprije sv. Oca pape Benedikta XV., blage uspomeue, a onda na poziv sada slavno vladajućega pape Pija XI. sa svih strana svijeta kršč. narodi pohrlili na Euharistijski kongres, pohrlili na poklon Bogu svojemu i Spasitelju svojemu u presv. Olt. Sakramentu. Pohrliliše onamo i Francuzi i Englezi i Nijemci i Španjolci, pohrliliše Slaveni iz svih krajeva ogromne Slavije, pohrliliše i narodi iz Azije i Amerike, iz Afrike i Australije, da, čitav kršč. svijet našao se na okupu u vječnom gradu pred licem Kralja svih kraljeva i Njegovim vidljivim Namjesnikom na zemlji, sv. Ocem papom. Kako li bijaše uzvišen prizor gledati one tisuće i stotine tisuća vjernika, gledati onu njihovu živu vjeru u Boga sakrivenoga u Otajstvu, onu njihovo najsmjernije poklonstvo svetootajstvenom Spasitelju, onu njihovu djetinjtu i iskrenu bogoljubnost prema Presvetomu, koju bi očitivali ili bdijući pred njim u žarkoj molitvi čitavu noć, ili prateći ga u trijumfalnim procesijama sate i sate, pjevajući himne, psalme i popjevke ili primajući presveto Njegovu tijelo na hiljade i hiljade. Zaista svi oni učesnici kongresa bijahu tada sretni i presretni, puni i prepuni du-

hovne radosti, svi se osjećahu kao braća i sestre Kristove, kao jedno srce i jedna duša, kako veli sv. Pismo o prvim krščanima, da, osjećahu se svi kao jedno u Kristu, kako je i molio Gospodin na posljednjoj večeri: „Daj, Oče sveti, da svi budu jedno, kao što si Ti, Oče, u meni i ja u Tebi, da i oni budu jedno u nama“. (Iv. 17²¹). Svi osjećahu tada, kako je lijepo i krasno biti u katoličkoj Crkvi i kako je milo i nada sve uzvišeno cijelim srcem ljubiti Isusa Krista, Spasitelja svijeta. Hodočasnici rimski vratiliše se svojim kućama, ali puni oduševljenja za Krista Gospodina i Njegovu svetu vjeru.

Jednako se taj divni prizor obnovio u malom na Euharistijskom kongresu, koji se isto tako lani slavio u gradu Varaždinu. Na tom je kongresu učestvovala sav grad i vojnici, a s njima tisuće i tisuće naroda iz Hrvatske i Slovenije, o osobito iz Međumurja. I tu se očitivala krščanska bogoljubnost prema Isusu u presv. Olt. Otajstvu prekrasnim načinom.

Ali što je u Varaždinu bilo samo za jedan dio naroda, to sada želi preuzv. gosp. Nadbiskup dr. A. Bauer, a s njim i svi prečasni naši biskupi za sve katolike u čitavoj našoj državi. Naš dični Episkopat pozivlje očinskim

glasom sve svoje vjernike na Euharistijski kongres, koji će se ove godine slaviti u Zagrebu, i to 18. i 19. kolovoza.

Više ima razloga, koji nas silno nukaju i potiču, da se odazovemo ljubeznom glasu naših duhovnih nadpastira. Prije svega sv. majka Crkva jasno nas uči i glasno ispovijeda, da je Isus Krist, taj njezin božanski Utemeljitelj, pravi Sin Božji, Spasitelj svijeta, glava cijeloga ljudskoga roda, Prvi i Posljednji, Početak i Konac svemu, Kralj nad kraljevima, Gospodar nad gospodarima, prvi i najmudriji Učitelj svih naroda, da Svjetlo, koje obasjava svakoga čovjeka, koji ga prima, da je On najveći Prijatelj i Dobročinitelj sinova ljudskih, koji je za nas prolio svu svoju dragocjenu krvku i pomirio nas s Ocem nebeskim i otvorio nam nam put ovdje do kraljevstva Božjih istina i ljubavi Božje, a onkraj groba do vječne radosti u gledanju neizmjerne ljepote i dobrote i slave Božje. To je nauka sv. Crkve, to je vjera naša. Nije li potom Isus Gospodin dostojan i najdostojniji svega poštovanja i klanjanja našega i sve ljubavi i najgorljivije ljubavi naše? Doista jest! Pa ipak većina svijeta svojega Spasitelja još ne pozna ili ne ču da ga pozna; a drugi, koji ga poznavaju, vladaju se prema Njemu, kao da ga ne poznaju; još i gore, mnogi ustaju proti Njemu i štampom i govorom i mržnjom i zlobom i hoće, da Ga istisnu iz srdaca onih vjernih duša, koje Ga još ljube i caste. Isus Gospodin u Svojoj neizmjerne ljubavi boravi među nama dan i noć, da nam bude i hrana i utočište i lijek i utjeha, da spasenje svakoj duši; a nepojmljiva zloba ljudska ne mari za ovu prekomjernu ljubav, nego nastoji i gine za tim, ako je moguće, da se izbrise ime Kristovo sa lica zemlje. Doista vrhunac pakosti ljudske! Ali ako tako bezdušnici i zlobnici uskraćuju svome Spasitelju i Bogu nužno poklonstvo i odanost, to vjerna djeca sv. katoličke Crkve hoće i nastoje, da to većma i dostojnije i sjajnije i veličanstvenije iskažu svojemu Spasitelju i najsmjernije poklonstvo i najnežniju ljubav i najusrdniju zahvalnost. Pa kako neprijatelji Kristovi i očito i u zajednici juršaju na Krista Gospodina, tako i vjernici hoće da otvoreno i u najvećem broju očituju svoju ljubav i odanost i poklonstvo Kralju vijekova neumrlome. To da bude mala naknada za grijeha svijeta; za uvrede, koje ljudi nanose Isusu, osobito u presv. Olt. Sakramentu.

To je prvi razlog našega javnoga poklonstva na Euhar. kongresu, a drugi je s njime u uskom vezu, a to je, da oživi vjera u našim srcima. Kako neprijatelji sv. Crkve udaraju na božansku Osobu Isusa Krista, tako još i jače na Njegovu svetu nauku, na našu sv. vjeru. Odatle biva, da u srcima mnogih krščana sv. vjera izgine, u drugima zamire, u drugima

ohladni ili omlitavi. Koliko ih ima, koji se stide sv. vjere i Krista Gospodina. Koliko ih ima, koji, ako i cijene sv. vjeru, ali se u svojem životu nimalo ne ravnaju po vjeri. Vjera nije njima. Što bi im imala biti: svjetlost i put života, a ipak je samo onaj pravedan, koji vjeru ispovijeda i po vjeri živi, jer nas uči Apostol narada, da „*pravednik iz vjere živi*“. Sva i najsjajnija djela ljudska, samo naravnim silama učinjena, ne mogu kršćanina posvetiti ni sretnim učiniti, „*Jer bez vjere nije moći omiljeti Bogu*“. Potom bez vjere nema milosti, nema ljubavi Božje, nema spašenja. Ali na ovim Euhar. kongresima i sastancima, kad gledamo živu vjeru i duboku pobožnost u tisuće i tisuće naroda, onda se sv. vjera i u najpospanijem srcu probudi i raznjeli i razgori, i kršćanin lako vidi na tim kongresima, kako je vjera veliko, da, najveće blago Božje, kako nas uči sv. Augustin, i kako je čovjek samo onda sretan i blažen, ako prigrlji vjeru cijelim srcem i cijelim životom svojim.

Među inim navesti ćemo još jedan razlog za taj duh. kongres, danas tako važan i znamenit, a to je, da svi zajedno prosimo pred Presvetim za potpuni i trajan mir i domovini našoj i čitavom svijetu. Za mirom ovim sve gine i vapije, a mira nema. Oružje je bojno prestalo zveketati i topovi strašni pucati, a ipak pravog mira nema. Živo je to opisao sadanji sv. Otac papa Pio XI. u svojoj prekrasnoj Enciklici. Među narodima se ne pošiva pravda, nema bratske ljubavi, nema straha Božjega, nema težnje za vječnim dobrima; baš protivno, među narodima vlada silna pohlepa za stvarima ovoga svijeta, gospodari poganski egoizam ili samoživost, mržnja i neprijateljstvo. Svijet ne može dati mira, jer ga sâm nema. Mir nam pravi može dati samo Onaj, koji je rekao svojim Apostolima, a preko njih i nama: „*Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis*“ (Iv.). On je kralj mira „*Princeps pacis*“. A taj se kralj mira nalazi među nama u presv. Euharistiji. Po tom je dostojno, ali i nužno, da se ovome Knezu mira utečemo i i uprosimo Ga za mir Božji, za mir Njegov; ali ne samo da se svaki pojedinac k Njemu uteče, da isprosi mir svojem srcu, nego treba čitav narod da se uteče k Njegovu bož. Srcu, pa da ga zaprosi za sveti mir Njegov i sebi i čitavome svijetu. Svaka je po-

nizna molitva Njemu mila, ali je još milija, ako Mu se u poniznosti srca pomoli čitav narod kao jedno srce i jedna duša. Ta sâm je rekao: „*Još vam kažem: ako se dvojica od vas slože na zemlji u čemu nu drago, štogod uzmore, dat će im Otac moj, koji je na nebesima*“. (Mat. 18. 19). A mir Božji, to je ono, što nam Isus Gospodin najvećma želi dati, jer su sva dobra svijeta bez ovoga mira tašta i ne mogu da usreće čovjeka.

Kad je tomu tako, ajde, katolici vjerni iz čitave države naše, pohrlite u bijeli grad Zagreb na poklon svojem Otajstvenomu Spasitelju! Pohrliti, Hrvatska slavna, koja si se uvijek hrabro borila za krst časn i slobodu zlatnu; pohrliti ti, Slovenijo dična, koja si vazda bila gorljiva u vjeri otaca i djedova svojih: pohrliti ti, Slavonijo krasna, koja si vazda ostala vjerna svomu božanskomu Spasitelju; pohrliti ti, Dalmacijo česna, u kojoj se najprije razvio stijeg Kristov i procvata

Njegova sv. vjera; pohrliti ti, Bosno ponosna i Hercegovino junačka, koje ste i sto puta vjeru Kristovu svojom mučeničkom krvlju zasvjedočile; pohrliti ti, Vojvodino mlada, koja si vazda Krista nježno ljubila; pohrliti ti, draga i mukotrpna Istro, koja samo u Kristu nalaziš jakost svoju i sve nadanje svoje; pohrlite i vi dragi katolici iz svih drugih krajeva naše države, pohrlite sad svi, koji samo možete, da se i u ime svoje i u ime čitave domovine naše Isusu svetootajstvenomu, našem predragomu Spasitelju, zajednice poklonimo i Njemu se na vječnu ljubav zavjerimo.

Ajde, dodite, da uzmognemo svi iz puna srca sa sv. Pavlom uskliknuti: „*Kralju vijekova neumrlome i nevidljivome, jedinome Bogu čast i slava u vijeku vijeka! Amen*“. (I. Tim, 1. 17.)

Za priredivački odbor Euhar. sastanka:

Dr Josip Lang, posv. biskup,
predsjednik

Budućnost je naša!

liko mandata. Tim putem išli smo neprestano do današnjega dana.

Odmah iza prevratka bili su naši ljudi jedni od glavnih, koji su zapriječili, da se nije stvorila s jedne strane Velika Srbija, a s druge Mala Hrvatska u klještim Italije. Jedino vodama današnje Pučke Stranke treba upisati u zaslugu, da je 1918. godine načinjen u švicarskom gradu Ženevi sa predstavnicima srpskoga naroda važan politički sporazum o unutarjem uređenju države na osnovu dualizma, koji je bio tako jasan, da ga srpski političari ne bi nikako mogli izigrati, kao što su lako izigrali Trumbičev krfski pakt i adresu Narodnoga Vijeća u Beogradu. Što je ženevski ugovor kasnije poništen, ni malo nije kriva Pučka Stranka. Kada nije bilo uspjeha sa ženevskim sporazumom, Pučka je stranka odmah iznijela program autonomija pojedinih pokrajina, da zaštiti čitavi hrvatski narod od srpske prevlasti na političkom i gospodarskom polju. U ustavotvornoj i zakonodavnoj skupštini morala je ona da izdrži nadčovječnu borbu protiv divljanja demokratskih i radikalnih centralista. Pučka Stranka stavila se u službu našega naroda i više je cijenila korist Hrvata negoli napredovanja svoje organizacije i mandate.

I nakon ovih izbora, na kojima eto prividno nijesmo uspjeli, Hrvatska Pučka Stranka svima svojim mnogobrojnim protivnicima može i mora da dovikne: Sačuvali smo svijetao obraz i svoju čast! Nijesmo se u agitaciji služili lažima ni obećanjima, koja se ne mogu ispuniti, nego smo svuda pred izbornike iznosili program, koji se može da u sadašnjim političkim prilikama ispuni i koji je najbolji za riješenje hrvatskoga pitanja. I mi smo mogli da nastupimo obećavanjima: „rušenja države“, „odijeljenja od Srba“, skoroga ostvarenja „hrvatske seljačke neutralne republike“ bez vojske i poreza, u kojoj će odmah proteći med i mlijeko. I mi smo mogli učiniti kao na primjer dr. Mate Drinković pa protiv svoga uvjerenja stupiti u pokojni hrvatski blok i onda, ako nam Radić slučajno ne bi htio dati mandata, otići u Šibenik i „preraditi“ Radićevu listu u svoju korist. Sve smo mi to mogli učiniti, ali nijesmo htjeli, jer bi nam svatko mogao pljunuti u lice, jer bi nas čitavi svijet proglasio s pravom političkim kramarima bez misli i poštenja.

Dakle: sačuvali smo obraz, čast, poštenje i svoja načela, a to vrijedi mnogo više nego neko-

Dok je tako radila Pučka Stranka, dotle je Stjepan Radić jedino radi što jače organizacije svoje stranke i radi mandata obećavao po našim selima „čovječansku republiku“. Otvoreno se mora priznati bez ikakve uvrede za naš svijet, da je Radić pobijedio sa svojom demagogijom. No sada dolazi i za njega vrijeme političke odgovornosti. Sada barem ne može kazati, da mu „popovi“ bilo u čemu smetaju, da su oni jedini uzrok, što nije došlo do republike i do ispunjenja svega onoga, što se obećavalo pred izbore. Mi ćemo sada budno paziti, što će raditi g. Stjepan Radić. Lako je bilo u „Slobodnom Domu“ pisati članke, a mnogo će teže biti raditi i graditi. Tko je dobio gotovo sve hrvatske glasove sa 70 i više zastupnika. taj mora odgovarati odsada za vođenje hrvatske politike.

Ovi izbori riješili su Hrvatsku Pučku Stranku od jedne nezahvalne i veoma teške uloge, da je morala u parlamentu odgovarati za hrvatsku politiku, a s druge strane, da je Radić baš na nju svaljivao gotovo svu krivnju, što se njegov program ne može izvršiti. Vrlo nas veseli, da nas u ovim izborima nije pobijedila ideja (misao), nego demagogija i dvostruki teror: odozgo sa strane vlade i odozdo sa strane Radićevih pristaša. U Dalmaciji (južnoj i sjevernoj) je na primjer narod bio prije izbora uvjeren, da će nakon glasanja 19. ožujka biti odmah proglašena republika bez vojske i bez poreza. Kad sam držao skupštinu u sinjskom kotaru u selu Hrvaticima i kad sam dokazao ispravno politike Pučke Stranke, rekla su mi trojica mladića: Sve je to lijepo, što vi govorite, ali mi moramo glasovati za Stjepana Radića, jer će nas on izbaviti iz vojske. U dalmatinskim selima nekoliko dana prije izbora širila se posve ozbiljno vijest, da su u šibenskoj i splitskoj luci usidrena dva parobroda, krcata sa republikanskim novcem, koji je Radić poslao u Dalmaciju, da se razdijeli 19. ožujka, kad će biti proglašena republika.

Osim toga nijesmo imali 75.000 dolara od naših siromašnih radnika iz Amerike. Nijesmo imali milijunskoga izbornoga fonda za tisuće agitatora. Radili smo uz najveće žrtve nekolicine naših ljudi sa svom iskrenošću i poštenjem.

Nalazimo se u prvim počecima naše

.. PODLISTAK ..

Dr. JOSIP ANDRIĆ:

Namiguša.

Ide selom, pa se sve obazire, ne gleda li tko za njom. Nabijellila se, narumenila i nacifrala, a crno joj oko šiba čas desno, čas lijevo, pa se cakli i žeže ko živa žeravica. Ej, kad te opali! Pitaj samo Šurića Miju, pa Šaranića Luku, Jarkovića Stipu, Perjanića Matu — i ako š redom sve seoske momke! Ta koji se nije već opeko! Nema ga valjda u selu.

— I baš ko da su svi momci poludili! Ko da je svima pamet stala, pa sve samo oko nje i za njom! — govorila strina Mara, kad se u nedjelju sa ženama vraćala iz crkve s blagoslova.

— I koliko ih je već, gadara, samo obredala! — dometne baba Manda, pljune u stranu i obliže jzikom navorane usne.

— Pa kake su to danas djevojke! Šta toj namiguši kose ne počupaju! Uf, da sam ja, košto nisam, zapamtila bi me ona! — žestila se strina Luca.

— Jest, naopako je to, prijlo, danas s tim djevojkama! Ostalo, propalo,

svejedno im je! Ovaka se namigolji i vata po volji, a ovim drugima, šta ostane! Pa samo da je i to, nego... — zapne riječ strini Vici u grlu, jer se bila ogledala i spazila desetak koračaja za sobom nju, Zorku Vražićevu, a s njom Acu Đurkova, onog čurčiju, što se tek pred neko vrijeme vratio iz Rusije.

Ušutile žene, pa stale pred kapijom babe Mande, stisle glave jedna k drugoj i sve žmirkaju na onu stranu, kud je ono dvoje prošlo.

- Aha, i ovog je ukebalala!
- Jadna mu njegova Rusija!
- Bolje da se nije ni vratio!
- A nije više ni tako mlad!
- Upropastit će čovjeka!
- Namiguša!
- Prokletuša!

U avliji se začuje kašljucanje djeda Miška. Ide valjda iz štale. Žene su se brzo pokupile, jer su znale, šta ih čeka, ako on čuje, o čemu govore. Ne trpi on žensko blebetanje o takvim stvarima. I jao onoj, ako se pred njim slučajno izlaze! Bolje da ih i ne vidi!

Razidoše se. One tri svaka na svoju stranu, a baba Manda dohvati rukom kvaku, ogleda se još jedamput

duž sokaka, ko da će još spaziti Zorku i Acu, pa uđe u avliju...

II.

Izbori bili pred vratima.

— Bože mili, kakvih sve nema stranaka na svijetu! — krste se ljudi, slušaju redom one, što dolaze u selo, pa onda samo klimaju glavom i sve pitaju jedan drugoga, šta će i kuda će.

Namjeri se koji i na djeda Miška, pa će da i njega priupita. a on se smrko, časak šuti, pa onda okreše!

— I još možeš da me pitaš?!

Na to se okrene, pogleda, ima li koji oblačak na nebu, opre se o štaku i ode onako zguren polako svojim putem.

Sjeli tako pred veče jednog lijepog dana ljudi pred strica Perinom kućom i uzeli da divane. o tim izborima, strankama, pa o tim svakojakim govorima i novinama. Smiješalo se to u seljačkoj duši, da Bog sačuvali! Zamrsilo se, a nikako da odmrsiš! I još se onda nađe, koji bi u mutnom tako da love, pa mile-lale i ovo i ono, misliš, cio svijet će se od toga glasanja u raj pretvoriti.

Desio se i na djed Miško. Namr-

godio se, dimi iz svoje lule, pljučka pred sebe i sluša, šta sve ljudi ne govore. A oni sve nekako pogledavaju u njega. Nešto bi i od njega već jedared da čuju. No ne smije nitko da ga pita. Ta znadu, kako je on u zadnje vrijeme postao čudan i otrešit, kad mu samo spomeneš tu politiku i sve to. Tko bi ga znao, šta mu je!

— Ja mislim, da svi oni lažu, pa najbolje, da ne glasujemo ni za koga! — odreže stric Damjan i presječe ljudima divan.

— Ta gotovo da i ja mislim tako! — potvrdi stric Marko. — Imamo mi dosta brige s našim lozama, njihovima i s marmom, a politiku neka tjera, tko može!

— Bome džaba politike! — doda još netko, a drugi ušutiše, pa ne vele ni ovako ni onako.

Šutnja je čakom zavlada, ali najedared je prekine djeda Miška glas.

— Sinoć čujem, a i vi ste zacijelo već čuli, da je Aca čurčija pobjegao sa Vražić Zorkom! — počne on, a ljudi ga samo gledaju u čudu, o čemu on to počinje da divani. Niko da bi o o takvim stvarima ama i riječ progovorio.

organizacije. Treba mnogo žrtvovati i mnogo pregorjeti. Zapekre će biti još veće. No baš zato mora da i odvažnost naša i požrtvornost bude veća. Ne dajmo, da nas uhvati ma- lo-dušnost! Podvostručimo sile i žrtve, jer budućnost je naša! Sad će se najbolje pokazati ispravnost politike Hrvatske Pučke Stranke: kad od republike bez vojske i poreza ne će biti ništa, kad se ne će povratiti momci iz vojske prije roka, kad se ne će razdijeliti novac, koji ima na jednoj strani naslikanu lipu, a na drugoj Radića Stipu, kad se ne će besplatno dijeliti kukuruz i t. d. Sad će se najbolje pokazati, kako su ona silna obećanja, kojima su Radićevi i Drinkovičevi agitatori zaveli toliko svijeta, bila samo ludom radovanje. Narod će opet doći k sebi, k nama će se povratiti i prigrliti će našu Hrvatsku Pučku Stranku.

Za taj čas budimo uvijek pripravni! Dotle ne klonimo, braćo! Ljubimo svoj narod još više i radimo za nj, jer još nikad nije bio u tako očajnom položaju!

Dr. Janko Šimrak.

Najsvetija je dužnost svakog katoličkog čovjeka širiti kat. štampu.

Svim našim pouzdanicima i pristašama!

Toliko iščekivani dan 18. ožujka - izborni dan je prošao! Nije smo uspjeli. Većina naroda nije poklonila povjerenja nama, nego Radiću. Mi smo ostali bez mandata tako, da se riječ Hrvatske Pučke Stranke ne će čuti u ovom parlamentu! No naša stranka nije tim prestala živjeti niti će prestati!

Autonomija u državnoj upravi, kršćanska pravednost u društvenom i kulturnom životu: to su ideali našeg političkog i socijalnog djelovanja. I mi ne ćemo prestati vojevati do konačne pobjede ovih naših ideala, jer smo uvjereni, da sveta i pravedna stvar mora konačno da pobijedi! Nas u tom bodri najviše činjenica, da se kod ove radićevske poplave uz nas održalo i svoj glas za HPS, dalo sve ono, što je najsvjetlije i najneovisnije. Za HPS glasovali su oni, koji su uvjereni o ispravnosti i koristi

njezinog programa. Glasovali su ljudi, koji ne gledaju na svoju ličnu korist, jer je nijesu imali od koga da iščekivaju. Glasovali su oni, koji bistro shvaćaju naš politički položaj i koji uviđaju, što znači realna politika u današnje doba.

Ti ljudi, na koje smo ponosni, daju nam opravdane nade, da će zdrava politička misao HPS, i dalje naći odziva i raširiti se onako kako zaslužuje. Ona će doći do svog izražaja, čim se zavedeni naš narod uvjeri o političkoj vrijednosti svog vođe Radića. Ovakvo uvjerenje, kakvo ga je sad zahvatilo, doskora će sigurno pasti i nadoći razočaranje! Skrajnosti nikad ne mogu dugo ostati na površini!

Izbori su dakle prošili. No tim nije i naš posao prestao. Moramo žilavo i postostručno nastaviti, jer je naša budućnost! Zato treba odmah prikupljati sve naše ljude, skupljati članove stranke i jačati naše redove. Treba da znadu svi naši pouzdanci i pristaše, da mi pučani dolazimo na mjesto radićevaca, kad narod njih i njihovog varku progleda i upozna! Pripravljajmo se na to! Osnivajmo Težačka Vijeća i organizacije HPS, a već osnovano učvrstimo! Upi-sujemo se za prave članove pučane! Vrijeme leti pa nas mora našli spremne! Na posao dakle svi!

Okruzno Tajništvo HPS. u Šibeniku.

ŠIRITE DOBRU ŠTAMPU!

PAPIRNICA

GRGO RADIĆ

ŠIBENIK (Glavna ulica).

Bogati izbor svih vrsti umjetničkih dopisnica.

Prodaja školskih potrepština, raznog papira te sve vrsti kancelarijskog pribora.

Skladište knjiga za osnovne škole.

Igračke za djecu.

„Gospin plač“ i „Ura pred svetim Sakramentom“ na veliko i na malo.

Posluga brza i solidna. Cijene umjerene!

A djed Miško nastavlja:

Da, da, s onom namigušom! Bar se selo riješilo napasti! A šta će s njima još biti, to samo Bog zna! Njegov sud je spor, ali dostizan! I vidite, sve se bojim, da se i namá ne desi takova šta s politikom. Jer narod i politika, to vam je nekako ko momak i djevojka. Kad se momak ženi, treba mu djevojka valjana, vrijedna, poštena, dobra kućanica, da se kuća ne raspe i ne propadne, a još više dobra kršćanka, da djecu nauči redu i poštenju. Samo vjetrogonja uzet će djevojku, koja nije takva. A ipak vidili smo, da jedna jedina namiguša može da zaludi sve, što je mlado u selu. Ali znajte, da nijedno ludovanje ne nosi sreću! S našim čurčijom i njegovom namigušom još nije svršeno! I baš tako vam je s politikom. Ima vam tu svakakvih stranaka baš ko i djevojaka. Pa može jedna stranka biti kako mu drago dobra, ali ako dođe druga, koja je namiguša, ode cijelo selo! Ko da si žeravicu bacio u slamu! I evo vam kažem, šta ja mislim: I u našem selu, a bit će i po drugim selima, pojavila takva stranka namiguša. Misliš:

raj će ti donijeti, kad progovori, pa nas prosto vata neko ludovanje. I ne pomaže tu nikakva pamet, kad nam je eto neko prokletstvo zaslijepilo oči, pa ne vidimo, kud srljamo. Ali ja vas pitam: Šta čeka ovu našu narodnu kuću, domovinu, ako joj takvu namigušu politiku izaberemo za kućanicu?!

Djed Miško stane, a nitko ni da bi riječi. Svima ko da je u duši zvonilo: „Rasap! Rasap!...“

III.
Od te se večeri, pa sve do izbora nije više nikome pokazivao. A i ljudi su ga nekako izbjegavali, jer su u njemu gledali svoju zlu savjest, koja ih progoni na svakom koraku. Kao da su se najedared svi osjetili pred njim krivi...
Prošlo je i to.

Jednog jutra koncem ožujka srele se pored djeda Miška kuće strina Luca i strina Vica.

— Juf, prijao, baš dobro, da smo se našle! — zaustavi se strina Luca. — Imam koješta s tobom da divanim. Da, zbilja, a znaš li, šta je novo?

— Šta? — načulila uši ona druga. — Juf, zar ti to zbilja još ne znaš?

Književnost.

Najsilnija ljubav. U Zabavnoj Knjižnici „Nedjelje“ izašao je novi svezak „Najsilnija ljubav“ od Marije Affre, sa francuskog, str. 52 malog formata, cijena din. 4 skupa s poštarinom. Naručuje se kod Uprave „Nedjelje“, Sarajevo, Krekova ul. 5. — Vanjska je oprema vrlo ukusna. Pricanje je umiljato. Sadržaj, koji je uzet iz prvih kršćanskih vremena u Rimu, pun je zanimivosti: Jedna poganka i jedna kršćanka vole jednog istog mladića, ali obadvine ne mogu da izdrže i jedna ga sramotno ostavlja. No uza svu zanimivost predmeta knjiga ostaje posve nevinna, te se može svakome preporučiti.

Mali molitvenik za katolike. Pod ovim naslovom izašao je molitvenik u džepnom formatu (visina 7 cm, širina 5 i pol cm., a debljina samo 1 cm.), odobren po duhovnoj oblasti, a sadržaje na 310 stranica sve potrebite molitve kao i svaki drugi veliki molitvenik. Može se nositi u džepu od prsluka ili u najmanjoj ženskoj torbici, pa je tako uvijek pri ruci. Cijena mu je tvrdo uvežanom 12 Din., tvrdo i u platno uvežanom 15 Din., a naručuje se najbolje, ako se novac unapred pošalje i doda za poštarinu 2 Din. — *Ivan Kampuš, Osijek 1, Pejačevićeva ulica br. 6.*

Gradske vijesti.

SRETAN USKRS želi svim svojim suradnicima, čitaocima, prijateljima i pretplatnicima Uredništvo i Uprava „Narodne Straže“.

Procesija Velikog Petka. I ove godine obavila se u petak uvečer starodrevna i mila procesija Velikog Petka i bila upravo veličanstvena, a vodio ju je presv. biskup. Brojno je bilo učestvovanje naroda. Prošla je u Glavnom ulicom, Poljanom uz perivoj, pa obalom. Počela je oko 8 sati, a svršila oko 10 sati.

Duhovne vježbe za gimnazijalce, realce i preparandiste. Prošlih dana su učenici i učenice mjesne Vel. gimnazije i Realne gimnazije te Učiteljske škole hvalevrijednim nastojanjem gg. vjeroučitelja obavili duhovne vježbe. Prvima ih je vodio korizmeni propovjednik mngr. o. Ćiril Duhović, a drugima sam vjeroučitelj vlč. Šare. U utorak je bila uskrсна skupna sv. pričest za gimnazijalce i realce, a u

srijedu za preparandiste. Odziv je daka bio lijep.

Izlet daka. Prošlih dana je stiglo u naš grad oko 50 učenika splitske Trgovačke akademije skupa sa nekim nastavniciima i upraviteljem g. Bradanovićem. Bili su na vodopadu Krke, te razgledali sve tvornice, industrijska i važnija trgovačka poduzeća, te sve znamenitosti grada. U četvrtak su se vratili u Split. — I jedna skupina učenika viših razreda naše Vel. gimnazije i Realne gimnazije bili su ovih dana u Kninu te razgledali tamošnje starine i znamenitosti.

Snimke Šibenika. Doznajemo, da već od nekoliko dana boravi u Šibeniku splitski fotograf Stühler, snimajući najljepše, najzanimivije i najznačajnije predjele grada. Iz tih fotografskih snimaka općina će učiniti album i zbirku dispozitiva za reklamiranje Šibenika po našoj domovini i po inozemstvu. Općina je, kako čujemo, još pozvala operatore tvornice filmova „Jugoslavija“, da se i u filmu snime najmarkantnija i najinteresantnija mjesta ovoga starodrevnog Krešimirova grada.

Naknada šteta i učinjenih rekvizicija sa strane talijanskih trupa u trećoj zoni. Upozoruju se svi zanimanci, da se prijave za naknadu pretrpljene štete ili učinjene rekvizicije sa strane talijanskih trupa za vrijeme okupacije. Na teritoriju, koji je 1. maja 1922. još bio pod talijanskom okupacijom, svoje prijave imaju podnijeti našim ili talijanskim vlastima u roku od 45 dana poslije evakuacije tih teritorija, t. zv. III zone, koja je bila izvršena od 3 do 11. ožujka ove godine, i to: 3/3 Biograd, Pakoštane, Gorica i Novigrad; 4/3 Pašman i Sali; 5/3 Božava, Soline, Molat, Silba; 10/3 Sukošan, Smilčić, Posedarje, Ražanac i Nin; 11/3 Zemunik, Polešnik, Murvica, Diklo, te otoci Ugljan i Iž. Lica, kojima ne bi bilo priznato talijansko državljanstvo, mogu zatražiti naše.

Pokrajinski zbor „Jugoslavenske Matice“. Uprava „Jugoslavenske Matice“ - glavne podružnice u Splitu sazivlje pokrajinski zbor za 14. i 15. aprila, javlja to i ovim putem svojim podružnicama na znanje i rvanjenje.

Darovi „Uboškom Domu“. Da počaste uspomenu Ruže ud. Margetić: Banca Dalmata di Scontro, dr. Miro Giurani Dundovich i Tvrtka A. Šupuk i Sin po din. 100; Vincenzo Inchiostri, Oskar Ivon te Lušić i drug po din. 50; Ante Lučev i Josip Tarle po din. 30; Obitelj pk. Ant. Montanari i Obitelj Žarković po din. 25; Paolo Bon-tempo, Ivan Bergnochchi, Mate Čičin-Šain, Josip Meneghelli, Vilim Beroš, Sekulić Nikola, Mate Živković, Hotel „Krk“ i Slavomir Sinčić po din. 20; Obitelj Seršić, Šime Burić, Jovo Isler, Ivan Marenzi, Matko Milković, Obitelj Pauri, don Jerko Jurin, Marko Iljadica-Rapo, Tvrtka G. Caleb, Obitelj Ivana Žepine i dr Juraj Jurin po din. 10; Ante Tikulin din. 5. Da počasti uspomenu Frane Ili: Vlade Dulibić din. 10. Da počasti uspomenu Kate ud. Pačić: Jakov Friganović pk. Ante din. 30. Da počaste uspomenu Matilde ud. Šupuk: Vinaco D. D. društvo din. 100; Oskar Ivon, Krste Margetić i Primo Negri po din. 50; Matija Pačić din. 25 te dr. Josip Pasini din. 20. Da počasti uspomenu Edi Karamana: Dr Ivo Perović din. 20. Da počasti uspomenu Nine ud. Laneve: Profesor A. Grgić din. 10. — Svima darovateljima Uprava harno zahvaljuje.

Jesam li podmirio pretplatu?

BERSON
**GUMENE PETE I
 GUMENE POTPLATE**
 Jeftinija i trajnije su nego od kože!
 Najbolja zaštita protiv vlage i zime!

**Kraljevski
 Holandski Lloyd**

Redoviti br. i po-
 štanski brodovi
 od
**Amsterdama
 i Cherbourga**
 za
**Južnu
 Ameriku**
 Rio de Janeiro,
 Santos, Monte-
 video i
 Buenos Aires.

Sva potrebna uputstva daje
KRALJEVSKI HOLANDSKI LLOYD
 Glavni zastupnik za Jugoslaviju

JUGOSLAVENSKA BANKA d. d.

Zagreb, B-Cesta 33.
 Brzojavni naslov: Realloyd, Zagreb, kao i
 naša Agencija Zastupnik Josip Jadronja
 Šibenik.
 Brz. naslov: Agencija Jadronja - Šibenik.

**Peronospora - Štrcaljke
 „CHAUDOIR“ - VERMOREL**

u prvorazrednoj izvedbi, sa lijevanim
 mesinganim dnom i kompletnim pri-
 borom. — Stalno skladište.

Sastavnih dijelova za štrcaljke i
 Gumi pribora

Na veliko — na malo
„BARZEL“ D. D. - SUBOTICA
 (Prije Braća Rosenfeld)
 Raspošilje poštom i po 1 komad!
 — TRAJITE PONUDE! —

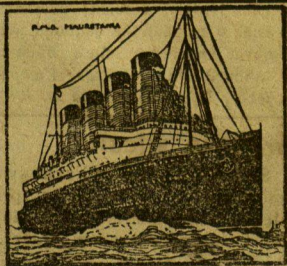
DROGARIJA VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK

Skladište kemijskih proizvoda, laka
 boja, gumenih predmeta i o.

OPTIKA.

Naočala — Cvikera.

Izvršuje svaku izradbu po oku. Ilječničkom proplavu
 Primaju se popravci.

CUNARD LINE

Najbrži parobrodi svijeta. Izravni
 putnički tovarni i ekspres saobraćaj
 od
 Hamburga i Cherbourga za Ameriku i
 Kanadu

4 dimjaka, 5¹/₂ dana. Vlastite kabine
 za putnike III. razreda. Putnike prate
 iskusni činovnici do luke ukrcanja,
 te im putem pruže u svakom pogledu
 dragovoljno svaku pomoć. Uput-
 stva daje: Cunard Line.

Glavno zastupstvo za Jugoslaviju:
Jugoslavenska banka d. d. Zagreb
 B-cesta 33. kao i naša Agencija
 zastupnik Josip Jadronja - Šibenik
 Brzojavni naslov: „Cunard Line“
 Šibenik.

RIKARD DELFIN (prije Andr. Delfin)

Trgovina pokućstva sa stolarskom-tapetarskom
 radionom.

ŠIBENIK, Obala.

PALMA
 kaučuk pete
 i potplate

Prednosti!

Jeftinije
 i
 znatno
 trajnije
 nego od kože!
 Zaštita
 protiv vlage
 i zime!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Vlastita zgrada
 Glavna ulica 108.

Podružnica Šibenik

Brz. naslov *Gospobanka*,
 Telefon br. 16 - Noćni 67

Centrala Ljubljana.

Podružnice:

Đakovo,
 Maribor,
 Sarajevo,
 Sombor,
 Split.

Ispostava: Bled.

Afilijacije:

Sveopća zanatlijska banka
 d. d. u Zagrebu i njena
 podružnica u Karlovcu te
 Gospodarska banka d. d.
 u Novom Sadu.

Dionička glavnica i pričuva
 preko K. 60.000.000.

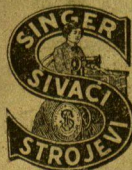
Ovlašteni prodavaoc srećaka državne
 lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaćuje
 najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne transakcije.

**AMERIKANSKI
 I ENGLESKI**

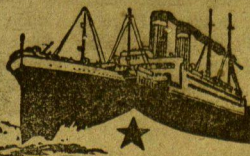
Singer šivaći strojevi

Singer igala
 i doknadnih
 dijelova
 Singer ulja
 konca, svile
 i t. d.

Vlastita mehanička radiona
 Prodaja na otplatu
Singer šivaći strojevi Bourne & Co.
 New-York 19-52
 Centrala za S. H. S.
ZAGREB, Marulićeva ulica broj 5.

Podružnice: Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar i Brod na
 Savi, Subotica, Novi Sad, Maribor, Ljubljana, Sarajevo, Mostar,
 Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje,
 Veles, Bitolj, Kragujevac, Zaječar i Stip. - Zastupstva u svim većim mjestima.

Bremen — New York

Izravna veza putem dičnih američkih vladinih parobroda.
 Nenatkriljivi u pogledu udobnosti, čistoće te izvršne op-
 skrbe. — Brzi i sigurni brodovi:

„George Washington“ „America“
 „President Roosevelt“ „President Harding“

Tražite potanje obavijesti i plovidbeni list br. 161.

UNITED STATES LINES

Generalno zastupstvo za Jugoslaviju:
 Beograd, Palata Beogradske Zadruge.